ЧАБАНЕЦЬ

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА КАЗКА

THE LITTLE SHEPHERD

UKRAINIAN FOLK TALE

ЧАБАНЕЦЬ українська народна казка

THE LITTLE SHEPHERD UKRAINIAN FOLK TALE

ПЕРЕКЛАВ НА АНГЛІЙСЬКУ
АНАТОЛІЙ БІЛЕНКО
TRANSLATED FROM THE UKRAINIAN
BY ANATOLE BILENKO

МАЛЮВАВ ВОЛОДИМИР АПТЕКАРЄВ ILLUSTRATED BY VOLODIMIR APTEKAREV

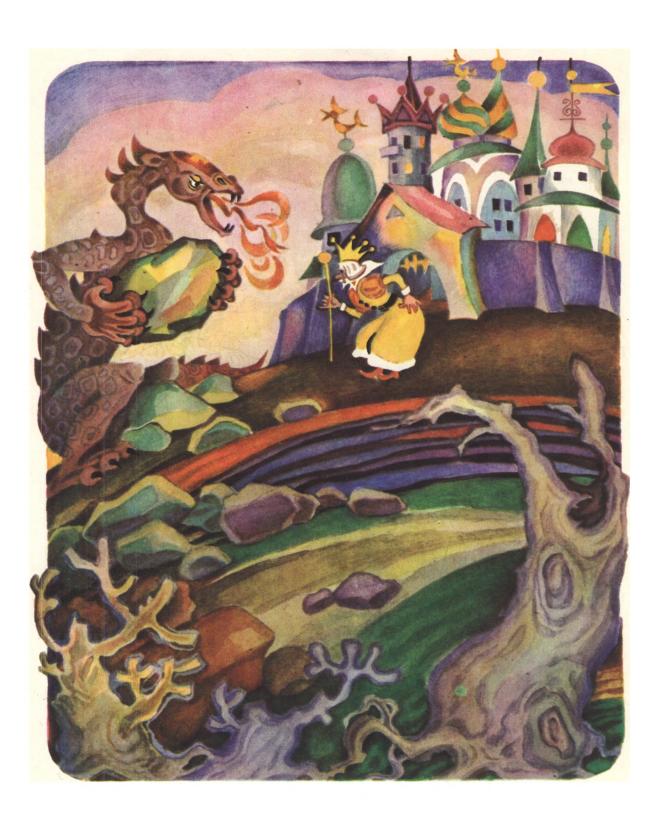
ВИДАВНИЦТВО «ДНІПРО» * KИІВ * 1975 DNIPRO PUBLISHERS * KIEV * 1975

Був собі чабанець, та такий, що ще змалку все вівці пас, більш нічого й не знав. От раз і випав йому з неба камінь — у пудів вісім. Він було все грається тим каменем: причепить до батога та як кине угору, а сам спати ляже на цілий день: прокинеться — аж і камінь летить, та як упаде, то так було в землю і вгрузне. А то візьме покине серед степу сіряк, тим каменем навалить, то хай там три чоловіки або і більше, а не візьмуть.

Once upon a time there was a Little Shepherd. The only thing he knew from early childhood was tending and guarding the sheep. One day a large boulder weighing some twenty stone fell out of the sky onto the pasture. To while away the time, he played with the boulder: he would tie it to the lash of his whip and toss it high in the sky, then nap away the whole day. Only when he woke up would the boulder come flying back out of the sky and land with such force that it stuck deep in the ground. Or he would throw his coat on the grass and put the boulder on top so no one could steal the coat, for three strong men or more could not have moved the boulder an inch, however hard they tried.

Мати було його лає:

— Що ти ото тягаєшся з тою каменюкою? Ще підірвешся!

А йому й байдуже: котить собі та й котить той камінь. От до того царя, що в його царстві той чабанець був, та став підступати змій: пудів по тридцять каміння перевертає, кидає та палац собі будує і вимагає, щоб той цар за його свою дочку оддав. Цар перелякавсь, давай засилати гінців по царству, чи не найдеться де такий богатир, щоб того змія знищив. Шукали-шукали, не знаходиться.

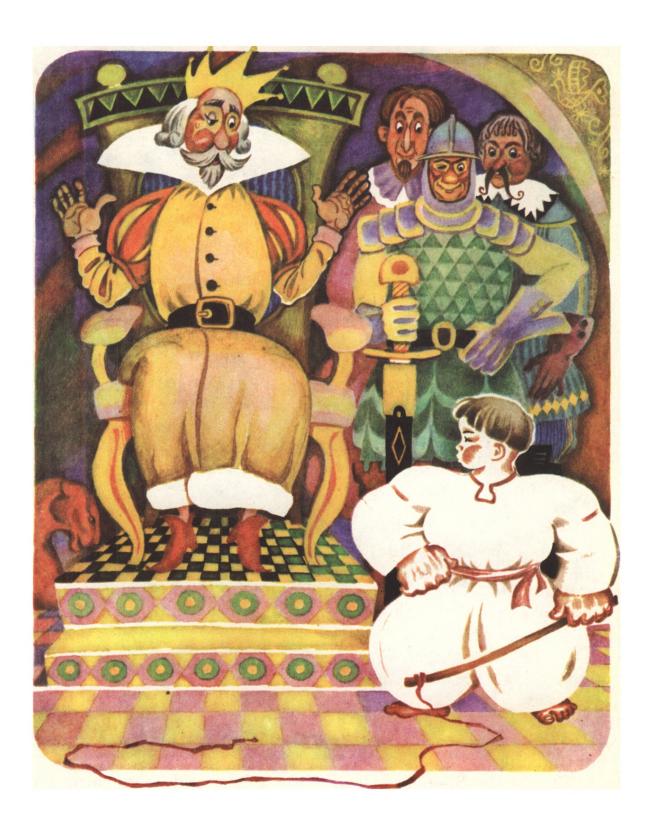
А той чабанець почув та й похваливсь:

— Я б того змія, — каже, — батогом забив.

"Oh, stop hauling that boulder around," his mother would scold him. "Why, it could ruin your health!"

But he did not care: he went on playing with it as if it were nothing at all. One day a dragon appeared in the land of the Czar, where the Little Shepherd lived. The dragon started picking up rocks that weighed about eighty stone each to build himself a palace, and demanded that the Czar give him his daughter. The Czar grew very frightened, and sent runners throughout all the land to find a knight strong enough to destroy the dragon. Well, they looked and they looked, but could not find one.

The Little Shepherd heard the news and went around boasting: "I could kill that dragon with my whip."

Люди взяли й донесли те цареві у вуха, той і звелів, щоб чабанець прийшов. От приступив він до царя, цар подививсь, що він такий малий, та й каже:

— Що ти кажеш! Ти ще такий малий!

А він, звісно, хлоп'я:

— Нічого, — каже.

То й дає йому цар два полки солдатів (полк співаків і полк музик). Чабанець вийшов до тих солдатів та як скомандував, то неначе він років двадцять у війську служив. Тоді цар тільки руками сплеснув.

The people went and told the Czar about it, and he sent for the Little Shepherd. When he was brought before the Czar, and the Czar saw the Little Shepherd was hardly more than a boy, he cried in surprise: "How can you go around telling people such things! And you so little!"

"That doesn't mean a thing," said the Little Shepherd

boldly.

So the Czar had to give him the two regiments of soldiers he asked for: one regiment of singers and one of musicians. The Little Shepherd had the troops line up and so commanded them you would think he had been in the army no less than twenty years. Seeing this, the Czar simply clasped his hands in amazement.

От, не доходячи трохи до того змія, кида чабанець свої полки.

— Дивіться ж,— каже,— як із змієвого палацу дим піде, то я його побив, а як піде полум'я, то він мене.

Покинув те військо, а сам і пішов. А змій та такий був дужий, що за гони до себе не підпускає, так усе вогнем і спопеляє. От як забачив змій чабанця, зараз дмухнув. Аж ні, той і не зворухнеться.

— Ну,— питає,— за чим, хлопче-молодче, прийшов? Чи будем битися, чи миритися?

Now, some distance from the dragon's palace, the Little Shepherd ordered his regiments to stay behind.

"Keep watch here," he said. "If smoke comes out of the dragon's palace, that means I've finished him; but if there's fire, you'll know he's killed me."

He left his troops and went on alone. The dragon was such a fierce and strong monster that he never let anyone come near his palace without spitting fire and reducing him to ashes. The instant he caught sight of the Little Shepherd, he belched forth a flame, but it did no harm to the Little Shepherd whatsoever.

"Now then," asked the dragon. "What brings you here, my boy? Have you come in peace, or to fight me?"

- Не з тим іду, щоб миритися, а з тим, щоб битися. Змій йому й каже:
- Та ти ще три роки погуляй, а тоді й приходь.
- Ні,— каже,— я вже гуляв.
- А чим ти, питає змій, мене будеш бити?
- А оцим батогом.

А в його до батога та камінь на кінці прив'язаний.

- Ну, каже змій, бий мене!
- Ні, бий ти мене попереду.

А в змія меч на три сажні залізний, як ударить він чабанця, так меч на шматки і розскочивсь.

"I come not in peace, but to fight you."

"You know," said the dragon, "you'd better go and grow up a bit, and come back in three years."

"No," said the Little Shepherd. "I'm grown up enough as it is."

"Well, well," said the dragon. "And what will you fight me with?"

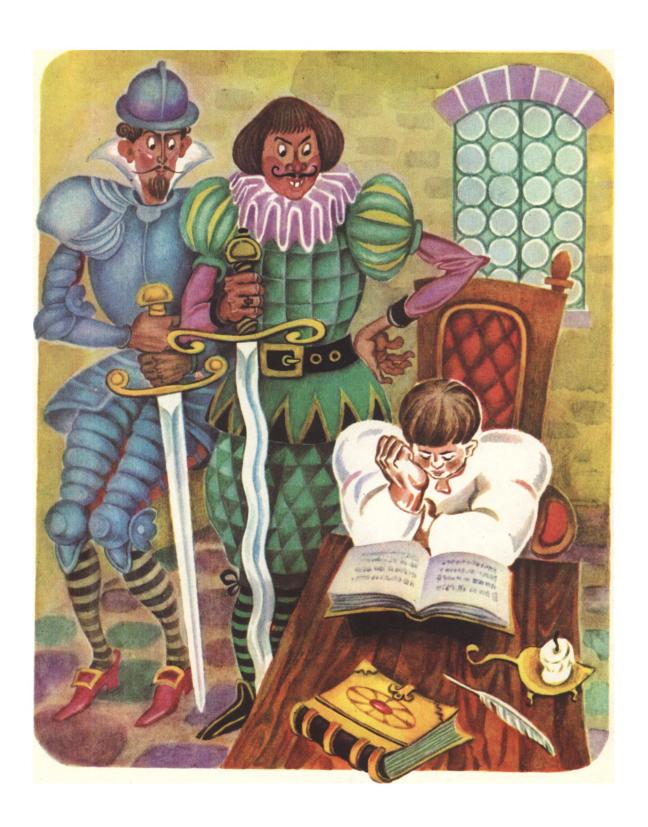
"With this here whip."

And tied to the lash of his whip was the large boulder.

"All right," said the dragon. "Come and hit me."

"Oh no, you hit me first."

The dragon had a large sword of steel some ten feet long. But when he hit the Little Shepherd, the sword broke to pieces.

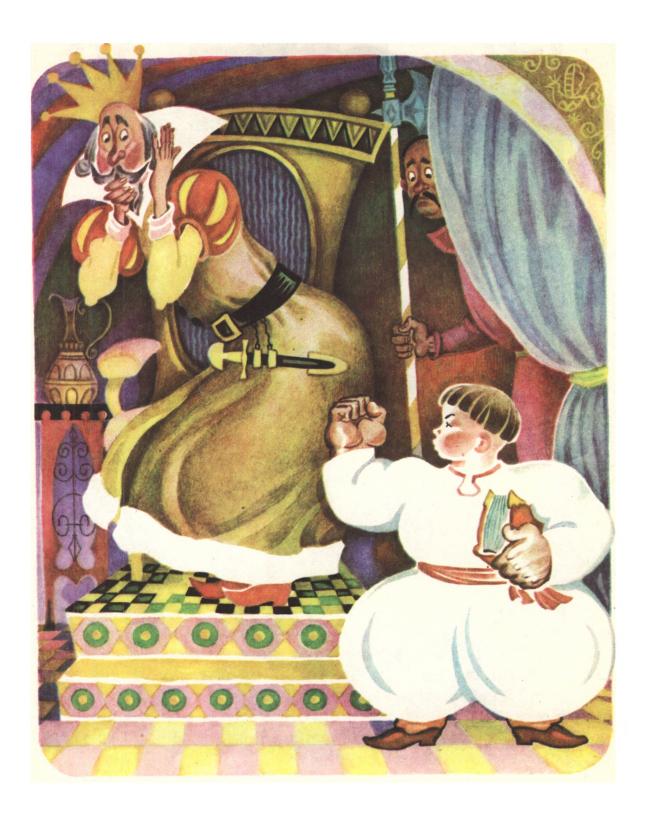
— Держись же,— каже чабанець,— тепер я тебе ударю. Як шмагоне його тим камінцем,— змій тут і розпластавсь, і дим пішов.

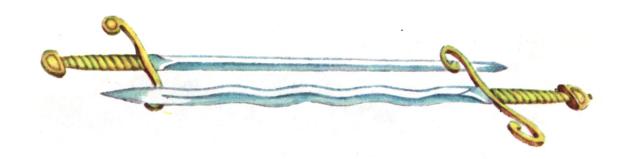
Тут військо таке раде, музики грають, співаки співають, цар чабанця стрічає, бере зараз під руку, веде до себе. За скільки там літ оддав цар за нього дочку, побудував їм палац, живуть вони собі.

"You stand fast," said the Little Shepherd. "It's my turn now."

And — whack! — he hit the dragon so hard the monster crumbled into dust and smoke shot up into the sky.

Oh my, were the regiments happy! The musicians struck up a merry tune, the singers joined them with a jolly song, and the Czar came out to meet the Little Shepherd. He took his arm and led him into the palace. Some years later, the Czar gave him his daughter in marriage and built a palace for the newlyweds, where they lived very happily.

А інші царі почали казати, що як-таки свою рідну дочку та оддати за чабана! Цар уже і сам жалкує і засилає скрізь гінців, чи не знайдеться де такий богатир, щоб того чабанця міг убити. Скоро й знайшлось двоє. От спорядили їх, і пішли вони до того чабанця, а він сидить за столом, книжку чита і зачув уже, що це до його биться йдуть. Прийшли, він і питає:

- З чим прийшли? Чи будем битися, чи миритися?
- Авжеж, кажуть, що битися.

But the rulers of the neighboring lands started to reproach the Czar for giving his only daughter in marriage to a bootless shepherd! The Czar himself was sorry for it, so he sent his runners throughout the land to find a strong knight who could do away with the Little Shepherd. Very soon he found two such men. After being given the arms they asked for, they went to the Little Shepherd. He was sitting at a table reading a book, when he was told the two men had come to fight him.

"What did you come for?" he asked, when they entered.

"Have you come in peace, or to fight me?"

"Naturally," they replied, "we've come to fight you."

От один як ударить через ліве плече, так меч і розскочивсь. А другий як ударить навхрест через праве плече — тільки сорочку перерубав. Тоді чабанець устав, узяв їх обох, як здавив докупи, так кістки з них і посипались. І так йому досадно на царя стало, пішов він до нього і не величає, а прямо каже:

Таке і тобі буде!
 Тоді і годі цар його чіпати.

Then one of them swung his sword and hit the Little Shepherd's left shoulder so hard that the weapon broke to pieces. And the other hit him across the right shoulder — but it only cut through his shirt. Then the Little Shepherd stood up, took hold of them both, and clapped them together with such force that their bones fell to the floor with a clatter. Oh my, was the Little Shepherd angry at the Czar! He went to him and told him straight without any ceremony:

"Now you'll get the same!"

The Czar was scared out of his wits, and from then on he never dreamed of laying a finger on the Little Shepherd.

ПАСТУШОК

Украинская народная сказка

Перевод на английский Анатолия Биленко (На украинском и английском языках)

> Видавництво «Дніпро», Київ, Володимирська, 42.

Редактор В. С. Ружицький Художній редактор С. П. Савицький Технічний редактор Б. С. Куйбіда Коректор Д. Г. Молодід

Виготовлено на Головному підприємстві республіканського виробничого об'єднання «Поліграфкинга», Київ, Довженка, З. Здано на виробництво 4.V 1975 р. Підписано до друку 23/V1 1975 р. Папір офсетний. Формат 84×100¹/₁₀. Фізичн. друк. арк. 1,00. Умовн. друк. арк. 1,56. Обліково-видавн. арк. 1,217. Ціна 11 коп. Тираж 115 000. Зам. 5—1222.